

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ БЯЛА СЛАТИНА

ГОДИШНА ПРОГРАМА

**ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ
ЗА 2016 Г. НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА
БЯЛА СЛАТИНА**

Българските читалища имат предимството на институцията, която е неизменна в облика на страната - и когато се представя българската традиция и идентичност, и когато се чертае стратегия за бъдещо развитие. Тази позиция се корени не само във вековното развитие на тази изконна българска институция, но преди всичко в жизнената устойчивост на идеите, които тя носи.

Народните читалища са традиционни самоуправляващи се културно-просветни сдружения, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Съгласно Закона за народните читалища те са юридически лица с нестопанска цел. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Настоящата програма за развитие на читалищната дейност в Община Бяла Слатина за 2016 година се създава **в изпълнение на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища**, въз основа на направените от читалищата в общината предложения за дейността им през 2016 г.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Бяла Слатина за 2016 година цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалищата като важни обществени институции, реализиращи културната идентичност на общината, региона и страната в процесите на всеобхватна глобализация. Програмата ще подпомогне и популяризира годишното планиране и финансиране на читалищните дейности.

РЕСУРС

На територията на Община Бяла Слатина съдебно регистрирани са 14 читалища:

1. НЧ „Развитие -1892” гр. Бяла Слатина
2. НЧ „Просвета 1926” с.Алтимир
3. НЧ „Просвета -1930” с.Буковец
4. НЧ „Съзнание 1919” с.Бъркачево
5. НЧ „Съединение 1923” с.Бърдарски геран
6. НЧ „Просвета -1927- Враняк” с.Враняк
7. НЧ „Зора -1904” с.Габаре
8. Ч „Просвета 1910” с.Галиче
9. НЧ „Христо Ботев -1927” с.Комарево
10. НЧ „Напредък-1897” с.Попица
11. НЧ „Н. Й. Вапцаров -1920” с.Соколаре
12. НЧ „Събуждане” с.Тлачене
13. НЧ „Васил Левски -1899” с.Търнак
14. НЧ „Напредък 1898” с.Търнава

Те са вписани и в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата. Читалищата са традиционни самоуправляващи се български културно - просветни сдружения в населените места, които изпълняват задачи от държавната и общинска културна политика.

Народните читалища в Община Бяла Слатина са основен и стабилен фактор в развитието на местната култура в частност и като цяло на българската култура, утвърдили се не само като културни центрове, но и като такива на гражданското общество. Като културно просветни организации, обединили в себе си традиции и съвременност, те са потенциал за въздействие в приоритетни сфери на общественоекономическото развитие на общината, както и с възможност да откликнат на актуалните културно-просветни, информационно-консултантски и социални потребности на гражданското общество.

Община Бяла Слатина е българска община, чийто приоритет е запазване на уникалността на българското читалище. Читалището се явява като най-естествения мост между миналото и съвременното, а ролята му при създаването, укрепването и възпроизвеждането на традициите и културата по места е незаменима.

Народните читалища на територията на общината са се превърнали в център за обмяна на информации чрез компютъризация, традиционни и нови прояви, концерти, лекции, беседи, изложби.

След приключване на Програмата „Глобални библиотеки“ 2009-2013 осем читалищни библиотеки успешно продължават да работят под методическото ръководство на учредената неправителствена организация в обществена полза през 2013 г. Фондация „Глобални библиотеки – България“ - приемник на целите и резултатите на Програма “Българските библиотеки – място за достъп до информация и комуникация за всеки”, изпълнявана в България в периода 2009 – 2013 г. (НЧ „Развитие- 1892”(от 2009 г.), НЧ „Зора-1904” с.Габаре(от 2009 г.), НЧ „Н. Й. Вапцаров-1920” с.Соколаре (от 2009 г.), НЧ „Напредък-1898” с.Търнава (от 2009 г.), НЧ „Съзнание-1919” с.Бъркачево (2010 г.), НЧ „Съединение-1923” с.Бърдарски геран (от 2011 г.), НЧ „Напредък-1897” с.Попица (от 2011 г.), НЧ „Васил Левски-1899” с.Търнак (от 2011 г.).

ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ПРЕЗ 2016 г.

Основна цел в работата през 2016 г. е утвърждаване на читалищата в Община Бяла Слатина като културно- просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции, центрове, обединяващи гражданите, независимо от възраст, социален статус и етнос. За постигането ѝ ще съдейства реализиране на следните **подцели**:

1. Осигуряване на устойчива подкрепа за читалищата в Общината за реализирането на основните им дейности и развитието на съвременни форми на работа.

Задача: *Стимулиране на читалищните дейности за съхранението и популяризирането на нематериалното културно наследство.*

2. Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери, като социалната и информационно- консултантската.

Задача: *Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалищата за социална и културна интеграция на различните социални общности.*

Задача: *Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалищата във фактор за обществен диалог.*

Задача: *Изграждане на информационни центрове, провеждане на обучителни програми и програми за превенции.*

3. Насърчаване на сътрудничество в областта на културата.

Задача: *Установяване на трайни и ползотворни контакти и участие на читалищата в културни мрежи.*

Задача: *Участие в интеграционните процеси и засилване на междукултурния диалог.*

4. Развитие и обогатяване на културния живот социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществяват дейността си.

Задача: *Развитие и подпомагане на любителското художествено творчество.*

Задача: *Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности.*

5. Промяна визията и мисията на народните читалища.

Задача: *Изготвяне на уеб сайт на читалищата с цел популяризиране на тяхната дейност и предлаганите библиотечни услуги.*

Задача: *Повишаване квалификацията на читалищните служители, чрез участието им в семинари и обучителни програми.*

Задача: *Разширяване спектъра на предлаганите информационните услуги.*

6. Активизиране потенциала на гражданите, чрез разширяване на знанията им и приобщаване към ценностите и постиженията на изкуството и културата.

Задача: *Съхраняването на българските традиции, чрез групи за автентичен фолклор.*

Задача: *Богата и разнообразна палитра от прояви с местен характер, активно участие в общински, областни и национални изяви.*

Задача: *Създаване на творчески продукти и популяризиране на регионалната култура в международни форуми.*

МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ ПО ДЕЙНОСТИ

I. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Средище за малки и големи, читалищните библиотеки пазят историята на книгата, търсеци алтернативни начини за обновяване на фонда.

Основната, стратегическа цел на читалищните библиотеки през 2016 г. ще бъде насочена към по-пълно, качествено задоволяване на информационните, развлекателните и образователните нужди на гражданите от общината.

Изработване на нова мисия на читалищните библиотеки, ориентирана към променените интереси на ползвателите на библиотечни услуги. Мисия, разбираема и убедителна, която да накара общността,

читателите да припознаят библиотеката като привлекателно място с неограничен и свободен достъп до съвременните източници на информация и услуги, адекватни на нуждите на обществото.

Основни мерки и приоритети в развитието на читалищните библиотеки през 2016 г. са:

1. Редовно и ритмично комплектуване на библиотечните фондове с цел по пълноценно задоволяване на читателските потребности.
2. Прочистване на библиотечните фондове от остарели по съдържание и физически изхабени книги, съгласно Наредбата за опазване на библиотечните фондове.
3. С цел опазване на библиотечните фондове да се активизира работата по издирването и прибирането на невърнатата литература.
4. Доразвиване на информационната функция на читалищните библиотеки чрез предлагане на нови форми на работа.
5. Редовно водене и поддържане на библиотечната документация съгласно изискванията на ЗОБ (закон за обществените библиотеки) .

II. ХУДОЖЕСТВЕНА САМОДЕЙНОСТ

На територията на община Бяла Слатина към читалищата функционират самодейни състави и групи за автентичен български фолклор, танцови формации, вокални групи, театрални състави. Всички те налагат своето активно присъствие и дават приноса си за разгръщане на широк спектър от разнообразни културни инициативи в общината. Признание за това са постижения, награди и отличия на общински, областни, национални и международни прегледи и фестивали.

Основни мерки и приоритети в развитието на художествената самодейност са:

1. Запазване на традициите и фолклора на местната общност чрез издирване, възстановяване и представянето им на общински прегледи на художествената самодейност, събори и фестивали.
2. Запазване и обогатяване на съществуващите форми за художествена самодейност към читалищата:
 - чрез привличане на млади хора във формите на художествената самодейност;
 - прецизиране работата на художествените ръководители и самодейните колективи за качествен и конкурентен културен продукт.
3. Разкриване на нови групи, школи, клубове и кръжочни форми за разнообразяване на местната читалищна дейност.

III. КУЛТУРНО - ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Това е дейността, която до голяма степен зависи от обществената подкрепа и организационните качества на членовете на читалищните ръководства и щатния персонал.

За осъществяване на тази дейност основните насоки в работата на читалищата са:

1. Целенасочена и съвместна работа на читалищата с направление „Култура, спорт и младежки дейности”, местната власт, общинските клубове, сдружения и училища за реализиране на инициативите, мероприятията от Културния празничен календар на Общината и приложените годишни планове на читалищата за дейността им през 2016 г.
2. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност чрез разнообразни и нови форми на приобщаване на местното население към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
3. Оптимизиране на информационните източници и ресурси в посока на съвременните потребности на общността, която читалищата обслужват.

IV. МАТЕРИАЛНО - ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

Обновяване и поддържане на материално-техническата база и сградния фонд на читалищата чрез използване на възможности за допълнителни финансови средства по Програми и проекти особено на тези обявени от Министерство на културата.

V. ФИНАНСИРАНЕ И ОТЧЕТНОСТ

Читалищата набират средства от членски внос, културно-просветна дейност, субсидии от държавния и общинския бюджет, наеми, дарения и други приходи.

Субсидиите на читалищата се разпределят при строго спазване на Закона за народните читалища и изработения от Министерството на културата и съгласуван с Министерството на финансите и НСОРБ „Механизъм за разпределяне на общинската субсидия за читалищата”. През 2015 г. субсидията от държавния бюджет за дейността и издръжката на читалищата на община Бяла Слатина е бил в размер на 263 720 лева за 38 субсидирани бройки.

Финансирането на дейностите на народните читалища на територията на Община Бяла Слатина за 2016 год. за 39 субсидирани бройки е в размер на 276 120 лева. Тази година стандарта за една щатна бройка е увеличен от 6940 лв. за 2015 г. на 7080 лв. Финансирането със средства от бюджета на Община Бяла Слатина се извършва съгласно Решение на Общински съвет – Бяла Слатина и се разпределя от Комисия, назначена със заповед на Кмета на община Бяла Слатина.

Основни мерки за подобряване на финансовото състояние и счетоводната отчетност на читалищата:

1. Осъществяване на контакти за набиране на допълнителни средства от дарения и спонсорство за по-активно участие на самодейните състави и индивидуални изпълнители в местни и национални програми, конкурси и фестивали.
2. Увеличаване броя на членовете на читалището.
3. Използване на възможностите на проекти и програми.
4. Наем от движимо и недвижимо имущество.

5. Дофинансиране от общината на мероприятия и инициативи, залегнали в общинския културен календар и плановете на читалищата, съгласно чл. 22, ал.2 от Закона за народните читалища.

Финансово счетоводната отчетност да бъде съобразена със законовите норми. Да се водят грижливо и редовно приходно- разходните документи. В срок до 31 март на следващата година читалищните настоятелства да изготвят финансов отчет за предходната година и го приемат на отчетно събрание.

КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ ЗА 2015 ГОДИНА

Всяка година читалищата в община Бяла Слатина разработват и представят „Предложения за дейността и празничните чествания и изяви”. Те стават част от Общинския културен календар. Освен традиционните дати всяка година има различни акценти. Тази година като най-важни събития и значими прояви са:

Месец януари

- 168 г. от рождението на Христо Ботев
- Ден на родилната помощ - Бабин ден

Месец февруари

- „Св. Валентин и Трифон Зарезан”- ден на любовта и виното - празник с много забавление
- Фестивал „Фършанги”

Месец март

- Баба Марта
- Тържествена церемония и концерт по случай Националния празник на Република България- 3 март
- Международен ден на жената - раздаване цветя и картички
- Великден на банатските българи

Месец април

- Международен ден на ромите
- Лазаровден и Цветница
- Ден на земята „Пролетен бал”
- XVII - ти Общински детска песен „Златно петле”

Месец май

- Великден - „Нарисувай своя Великден” - рисуване на яйца от децата
- Ден на Европа
- Майски културни празници
- Общинска асамблея на детското и ученическо творчество
- Общински конкурс за млади поети „Николай Хрелков”
- 70 години детска градина „Радост”
- Тържествена церемония и шествие по случай 24 май – Ден на славянската писменост и на българската просвета и култура

Месец юни

- Международен Ден на детето - „Детско шоу”
- 2 юни - Ден на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България
- Общински турнир по футбол за ученици от V-VIII клас
- „Здравей лято”- традиционно посрещане на лятната ваканция
- Празнични дни по повод обявяване на Бяла Слатина за град

Месец юли

- Летен кампус и начало на летните

Месец август

- „Ехо в родния край – Георги Горелски”- общински фолклорен фестивал
- Успениение богородично – корбан
- Участие на смесен камерен хор към НЧ „Развитие – 1892“ гр. Бяла Слатина на Световен фолклорен фестивал в Слънчев бряг.
- „Балът“ - жив музей на фолклора и традицията

Месец септември

- 131 години от Съединението на България
- Белослатински панаирни дни
- Осми общински фестивал на пенсионерските клубове
- Общински футболен турнир
- Тържества по случай Деня на независимостта на България
- Общински фестивал на шлагерната песен „Цепелина”

Месец октомври

- Отбелязване на международния ден на възрастните хора
- Литургия - Св. Преподобна Параскева

Месец ноември

- Ден на народните будители

Месец декември

- Международен ден за борбата срещу СПИН
- Коледни и новогодишни празници

По подробна представа за културните събития и празнични чествания може да придобиете от приложения „Културен календар” за 2016 г.

Настоящата програма е приета с Решение № 68 / 25.02.2016 г. на Общински съвет Бяла Слатина.

ВОДИЛ ПРОТОКОЛА:

/ инж. Н. Петрова/

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОБЩНСКИЯ СЪВЕТ:**

/Веселка Атанасова/